

DECIZIE

13 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele completului

Nina Vascan

Judecătorii

Eugenia Fistica și Veronica Negru

examinînd, fară citarea părților, cererea de recurs înaintată de directorul SA "Fabrica de Conserve din Călărași", Vladicescu Mihail împotriva încheierii Judecătoriei Călărași din 08 februarie 2016, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC "Hunter Elite" SRL către SA "Fabrica de Conserve din Călărași" privind încasarea datoriei, prin care cererea reconvențională depusă de SA "Fabrica de Conserve din Călărași" a fost restituită în baza art. 171 alin.2 CPC, -

a constatat:

Poziția instanței de fond

La data de 10 iunie 2013, SC „Hunter Elite Club” SRL reprezentat de avocatul Lebedinschi Maxim a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Fabricii de Conserve Călărași” S.A privind încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată din 03.12.2015 reprezentantul pîrîtului SA "Fabrica de Conserve din Călărași", avocatul Spoială Vladimir a înaintat cererea reconvențională privind anularea actului juridic civil, concomitent solicitînd și scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale.

Prin încheierea Judecătoriei Călărași din 03 decembrie 2015, cererea reprezentantului "Fabrica de Conserve din Călărași", avocatul Spoială Vladimir privind scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii reconvenționale a fost respinsă. De asemenea nu s-a dat curs cererii reconvenționale, comunicîndu-i pîrîtului despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în mărime de 40 000 lei, acordîndu-i un termen de pînă la ședința următoare.

În consecință, prin încheierea Judecătoriei Călărași din 08 februarie 2016, cererea reconvențională depusă de SA "Fabrica de Conserve din Călărași" a fost restituită, explicîndu-i SA "Fabrica de Conserve din Călărași" că restituirea cererii reconvenționale nu exclude posibilitatea adresării repetitive în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași părât, dacă reclamantul va lichida neajunsul.

Solicitarea recurrentului

Invocînd ilegalitatea încheierii Judecătoriei Călărași din 08 februarie 2016, la data de 23 februarie 2016, directorul SA "Fabrica de Conserve din Călărași", Vladicescu Mihail a declarat recurs împotriva încheierii menționate, solicitînd casarea acesteia cu remiterea unei noi decizii privind primirea cererii reconvenționale.

Argumentele părților

În motivarea recursului, directorul SA "Fabrica de Conserve din Călărași", Vladicescu Mihail a indicat că, nu este de acord cu încheierea primei instanță, o consideră ilegală și neîntemeiată, pasibil de a fi casată.

Mentionează că, concluziile instanței sunt nefondate și declarative, fiind combătute prin probele anexate la materialele cauzei, copia de pe declarația privind impozitul pe venit, raportul financiar, actul nr. 5-659532 din 26.01.2015, eliberat de Inspectoratul Fiscal de Stat.

De remarcat, că actualmente SA "Fabrica de conserve Călărași" este într-o situație economico-financiară dificilă, care cu mari

eforturi și sacrificii supraviețuiește în condițiile actualei crize mondiale financiare și a embargourilor instituite față de Republica Moldova la exportul de fructe și legume, fapt ce generează dificultăți în activitatea economică a "Fabricii de conserve din Călărași" SA, punând în pericol existența acesteia în viitor, iar la moment nu dispune de lichidități pentru achitarea taxei de stat în sumă de 40 000 lei.

Indică că, "Fabrica de conserve din Călărași" SA, înregistrează doar pierderi financiare, fiind în imposibilitate de a achita taxa de stat din motivele sus enunțate, cît și din cauza aplicărilor măsurilor asiguratorii impuse de către alți creditori.

Mai mult ca atât, în cazul nesatisfacerii prezentei cereri, "Fabrica de conserve din Călărași" SA va fi în imposibilitate de a avea acces neîngrădit la organele judiciare ale Republicii Moldova, întru apărarea pe cale judiciară a drepturilor sale.

În acest sens, consideră că îi va fi violat grav accesul liber la justiție, deoarece este în imposibilitate de a se adresa în judecată din lipsă de finanțe.

Convenția Europeană pentru Drepturile Omului abordează problema accesului liber la justiție, precum și egalitatea părților în proces, și nu admite încălcarea principiului, atât a contradictorialității, cît și egalității, fapt inadmisibil.

Invocă că, instanța de fond, la depunerea acțiunii civile de bază înaintată de SRL "Hunter Elite Club", a admis scutirea parțială de la plata taxei de stat, reclamantul achitând taxa de stat în sumă de 10 000 lei, iar la depunerea cererii de concretizare a cerințelor în acțiune în sensul majorării, instanța de judecată, a admis scutirea totală a reclamantului de la plata taxei de stat, pe cind în cazul părții a respins cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat.

Astfel, instanța de judecată în același dosar, pe aceleași temeuri și motive, admite cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat depusă de reclamant și respinge cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat, aplicând standarde duble față de reclamant și părții, fapt inadmisibil.

Consideră că, în acest sens, instanța de judecată a încălcăt grav principiile egalității în fața legii și justiției, contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

Fiindu-i acordată posibilitatea intimării SC "Hunter Elite" SRL să-și exprime poziția referitor la recursul declarat, la data de 06 mai 2016, intimata a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea închierii în partea în care cererea reconvențională a fost restituită.

Termenul de declarare a recursului

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată au fost pronunțată la data de 08 februarie 2016, iar recursul a fost depus la 23 februarie 2016.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 CPC, instanța de recurs constată că cererea de recurs a fost depusă în termen.

Aprecierea instanței de recurs

Potrivit art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fară examinarea admisibilității și fară participarea părților.

Corespunzător art. 428 CPC, decizia instanței de recurs pronunțată după examinarea recursului împotriva încheierii emise în primă instanță rămâne irevocabilă din momentul pronunțării.

Analizând materialele dosarului și argumentele recursului, Colegiul Civil consideră că recursul înaintat de directorul SA "Fabrica de Conserve din Călărași", Vladicescu Mihail urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Astfel, instanța de recurs a constatat cu certitudine că, reprezentantul părții SRL "Fabrica de Conserve din Călărași", avocatul Spoială Vladimir a înaintat cererea reconvențională împotriva SC "Hunter Elite" SRL privind anularea actului juridic civil, concomitent solicitând și scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale.

În acest sens, prin încheierea Judecătoriei Călărași din 03 decembrie 2015, cererea reprezentantului "Fabrica de Conserve din Călărași", avocatul Spoială Vladimir privind scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii reconvenționale a fost respinsă, în legătură cu ce nu s-a dat curs cererii reconvenționale, comunicându-i părții despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în mărime de 40 000 lei, acordându-i un termen de pînă la ședința următoare.

În consecință, prin încheierea Judecătoriei Călărași din 08 februarie 2016, cererea reconvențională depusă de SA "Fabrica de Conserve din Călărași" a fost restituită.

Astfel, instanța de fond nu a dat curs cererii reconvenționale depuse de SA "Fabrica de Conserve din Călărași" pe motiv că pîrîtul-reclamant urma să achite restul taxei de stat în mărime de 40 000 lei.

Totodată, Colegiul Civil reține că, pîrîtului-reclamant i-a fost acordat un termen de pînă la următoarea ședință pentru a achita taxa de stat corespunzătoare, însă ultimul așa și nu a înălțurat neajunsul menționat.

Conform art.85 al.(4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătoarească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În acest sens, referitor la cererea reprezentantului SA "Fabrica de Conserve din Călărași" cu privire la scutirea de la taxa de stat la depunerea cererii reconvenționale, Colegiul Civil după cum și prima instanță a stabilit, nu a reținut suficiente probe care ar confirma imposibilitatea achitării de către SA "Fabrica de Conserve din Călărași" a taxei de stat corespunzătoare, or, potrivit art.118 al.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit pct. 4 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătoarești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile” nr. 25 din 28.06.2004, persoana juridică, solicitând scutirea de plata taxei de stat, urmează să probeze lipsa mijloacelor financiare, prezintând probe pertinente în acest sens. În calitate de probă pot servi: informația de la Inspectoratul fiscal privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la SA "Registru" privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate etc.

Astfel, SA "Fabrica de Conserve din Călărași" în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, a indicat că, starea financiară a întreprinderii este una precară, anexând în acest sens doar Declarația cu privire la impozitul pe venit pe perioada anului 2014, raportul financiar al SA "Fabrica de Conserve din Călărași" pe anul 2014, bilanțul contabil pe anul 2014 și contrar preverilor hotărîrii Plenului CSJ sus-menționate nu a prezentat instanței probe care ar confirma situația financiară a societății și nici extrasele bancare care să confirme lipsa surselor bănești în conturile bancare, probe ce ar confirma imposibilitatea de a achita taxa de stat.

Astfel, probele prezentate de către reprezentantul pîrîtului nu confirmă pe deplin imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale, fapt ce nu permite instanței de a da o aprecierea corectă situației financiare a SA "Fabrica de Conserve din Călărași" și a scuti parțial de la plata taxei stat, or, circumstanțele invocate de recurrent nu atestă starea materială exactă a SA "Fabrica de Conserve din Călărași".

Potrivit hotărîrii explicative a Plenului CSJ nr. 25 din 28.06.2004, la pct. 4 a statuat că, “în cererea de scutire de la achitarea taxei de stat se vor expune circumstanțele care justifică solicitarea și vor fi anexate actele confirmative ale acestor circumstanțe”.

La caz, Colegiul menționează că, la materialele dosarului de către recurrent nu au fost prezentate careva acte care ar confirma starea materială precară a SA "Fabrica de Conserve din Călărași", ba mai mult ținând cont că, prin încheierea Judecătoriei Călărași din 08 februarie 2016, cererea reconvențională a fost restituită cu toate documentele anexate, iar la cererea de recurs copia acestora nu a fost anexată, Colegiul civil este în imposibilitatea să de-a o careva apreciere acestora, având în vedere că, recursul se examinează în baza dosarului și documentelor anexate la recurs.

Astfel, argumentul recurrentului precum că, au fost prezentate suficiente probe care confirmă starea financiară grea a SA "Fabrica de Conserve din Călărași", este declarativ.

Reiesind din cele menționate mai sus, Colegiul Civil conchide că, prima instanță corect a respins cererea cu privire la scutirea parțială a SA "Fabrica de Conserve din Călărași" de la plata taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale.

Mai mult ca atât, deși în cererea de recurs recurrentul își expune dezacordul cu privire la respingerea cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii reconvenționale, totuși prin prezentul recurs se contestă doar încheierea privind restituirea cererii reconvenționale.

În conformitate cu art.171 alin.(2) CPC, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătoarească ce poate fi atacată cu recurs.

Astfel, reprezentantul SA "Fabrica de Conserve din Călărași" a cunoscut despre încheierea Judecătoriei Călărași din 03 decembrie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii reconvenționale, acesta fiind prezent la pronunțarea actului judecătoresc, însă în termenul stabilit de instanță nu s-a conformat indicațiilor din încheierea emisă și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat stabilită.

În atare circumstanțe, Colegiul Civil consideră că prima instanță a conchis în mod legitim și întemeiat că, SA "Fabrica de Conserve din Călărași" nu s-a conformat indicațiilor instanței de judecată din încheierea Judecătoriei Călărași din 03 decembrie 2015 și nu a înălțurat neajunsul indicat în încheierea nominalizată, din care considerent în mod legitim și întemeiat a conchis prin încheierea Judecătoriei Călărași din 08 februarie 2016, de a restitu SA "Fabrica de Conserve din Călărași" cererea reconvențională cu toate documentele anexate, mai mult ca atât SA "Fabrica de Conserve din Călărași" nici nu a solicitat termen suplimentar pentru înălțarea neajunsului.

În următoarele paragrafe, Colegiul Civil reține că, în spate, în temeiul prevederilor art. 1/1 anii. (4) CPC, restituirea cererii reconvenționale nu exclude posibilitatea adresării repetitive în judecată a reclamantului, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect și aceleași teme de judecată dacă reclamantul a lichidat încalcările.

Prin urmare, nu constituie un impediment în exercitarea de către SA "Fabrica de Conserve din Călărași" a dreptului de liber acces la justiție, or, reinterind, restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetitive în instanță.

Argumentul recurrentului precum că, instanța de judecată în prezentul dosar a aplicat standarde duble față de reclamant și pîrît, prin faptul că, în același dosar, pe aceleași teme de judecată și motive, a admis cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat depusă de reclamant și a respins cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale, este unul neîntemeiat, or, prin încheierea Judecătoriei Călărași din 03 decembrie 2015, cererea SC "Hunter Elite" SRL privind scutirea de la plata suplimentară a taxei de stat pentru depunerea cererii de concretizare de asemenea a fost respinsă, în consecință cererea concretizată la fel a fost restituită.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele pricinii și întemeiată a dispus de a nu da curs cererii reconvenționale, iar ulterior restituirea acesteia, adoptând la caz încheieri legale, iar cererea de recurs este neîntemeiată, atunci Colegiul Civil concluzionează de a respinge recursul declarat de către directorul SA "Fabrica de Conserve din Călărași", Vladicescu Mihail și a menține încheierea Judecătoriei Judecătoriei Călărași din 08 februarie 2016, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC "Hunter Elite" SRL către SA "Fabrica de Conserve din Călărași" privind încasarea datoriei, prin care cererea reconvențională depusă de SA "Fabrica de Conserve din Călărași" a fost restituită.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) 428 alin. 1, art.art.238-241 CPC, Colegiul Civil, -

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de directorul SA "Fabrica de Conserve din Călărași", Vladicescu Mihail.

Se menține încheierea Judecătoriei Călărași din 08 februarie 2016, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC "Hunter Elite" SRL către SA "Fabrica de Conserve din Călărași" privind încasarea datoriei, prin care cererea reconvențională depusă de SA "Fabrica de Conserve din Călărași" a fost restituită.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Nina Vascan

Judecătorii

Eugenia Fistican

Veronica Negru